

РЕЦЕНЗІЯ - ВІДГУК

на освітньо-наукову програму «Захист і карантин рослин» третього рівня вищої освіти з підготовки докторів філософії за спеціальністю 202 «Захист і карантин рослин» в аспірантурі Державної установи Інститут біоенергетичних культур і цукрових буряків НААН України

Удосконалення сучасного аграрного виробництва вимагає у першу чергу комплексного підходу до питань землеробства і рослинництва шляхом створення більш продуктивних гібридів і сортів та оптимізації умов вегетації посівів культурних рослин.

Важливим фактором такої оптимізації є зниження негативного впливу бур'янів на посіви. У сучасному землеробстві основним методом контролювання бур'янів є широке застосування гербіцидів. Проте широка практика їх застосування виявила і ряд негативних тенденцій, які поступово посилюються і стають серйозною перешкодою на шляху наступного ефективного використання гербіцидів.

Велике хімічне навантаження на довкілля призводить до швидкої його деградації і втрати природою здатності компенсувати деструктивний вплив господарської діяльності людини. Такі проблеми доповнюються швидкою появою на орних землях резистентних до дії гербіцидів популяцій більше як 255 видів найбільш масових бур'янів. Така резистентність має різну природу, особливо небезпечна мультирезистентність, яка може бути сформована за 1-5 років застосування гербіциду на полях.

Життя вимагає радикального удосконалення систем захисту посівів від бур'янів шляхом зниження обсягів застосування гербіцидів і наступної повної відмови від їх використання. Потрібні екологічно безпечні і ефективні системи контролювання бур'янів. Такими проблемами і розробкою систем захисту займається нова в нашій країні галузь науки – гербологія.

Підготовка молодих науковців за такою спеціалізацією потребує наявності відповідних освітніх програм навчання студентів ВНЗ так і для підготовки аспірантів.

Розроблена науковим колективом ІБКіЦБ НААН освітньо-наукова програма «Захист і карантин рослин» для підготовки аспірантів передбачає якісно вищий порівняно з магістрами рівень теоретичної і прикладної освіти аспірантів. Програма має комплексний характер. Розробники передбачили не лише освоєння теоретичних основна яких базується спеціалізація гербологія, а і можливість творчого їх використання для більш повного розуміння фізіологічних та фітоценотичних процесів і закономірностей взаємовідносин

між рослинами у процесі їх вегетації. Такі знання необхідні для творчого моделювання і коригування таких відносин у посівах на основі природних систем регуляції. Такий напрям є одним з найбільш перспективних у розробці майбутніх систем захисту посівів без застосування гербіцидів.

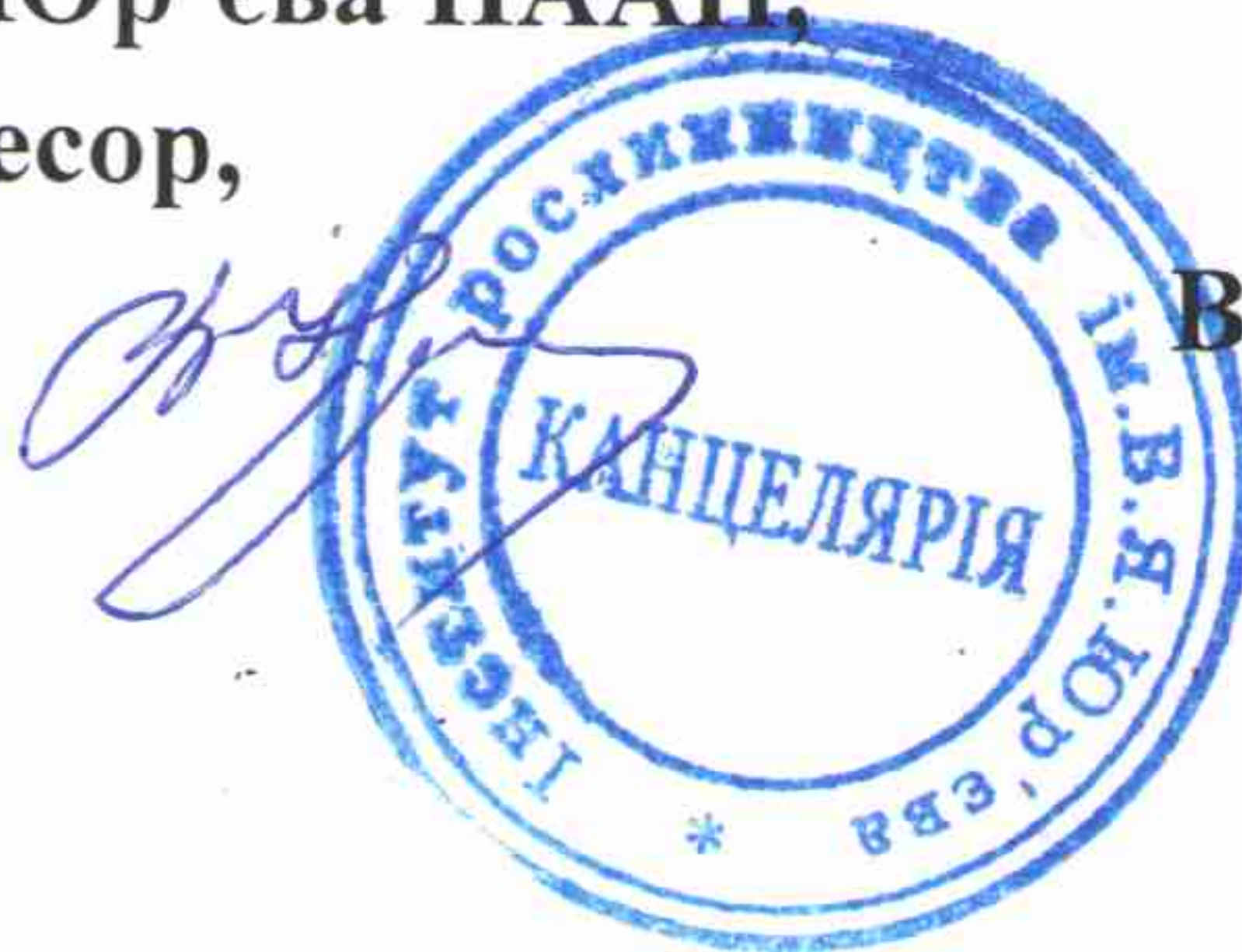
Підготовлена програма не лише передбачає освоєння аспірантами сучасних напрацювань у галузі гербологів, а і забезпечує можливість їм у наступній науковій діяльності отримати фундамент теоретичних і практичних знань для творчої і результативної роботи в науці.

Освітньо-наукова програма «Захист і карантин рослин» добре збалансована за структурою і обсягами подачі теоретичного курсу, лабораторно-практичних занять і самостійної діяльності аспірантів. Для розвитку творчого неформального оволодіння матеріалом передбачене проведення системи колоквиумів на відповідні теми.

Освітньо-наукова програма «Захист і карантин рослин» заслуговує на схвалення і використання її у навчальному процесі підготовки аспірантів. Добре підготовлені молоді науковці є бажаними майбутніми співробітниками в системі наукових центрів НААН, оскільки питання захисту посівів від бур'янів, шкідників та хвороб сільськогосподарських культур, з якими ми активно працюємо, є актуальними і заслуговують на удосконалення в майбутньому.

Рецензент:

**керівник відділу новітніх селекційно-насінницьких технологій Інституту рослинництва ім. В.В. Юр'єва НААН,
доктор с.-г. наук, професор,
академік НААН**

В. В. Кириченко